

Լին շաբաթ ք հրատարակուի :
Տարեկանն է 30 դրուշ, քիցախաշ 20 դրուշ ան-
իկի վարելի : Հարը 40 փարայ :
Ուսումնարանի համար ծախսը ծախսելու 4
հանել (68 դրուշ) :
Ծանուցանա արդը 40 փարայ է քի անխախ ծախսը :

ԼՐԱԳՈՒՐ

Վարս երկաթի տեղում ծախսը քառասուն քի-
լոգրամ : — Խոթարի քիլոգրամն է քի քիլոգրամ-
նու Սերապիայի քիլո 71 : — Լարի քիլոգրամ-
նու քիլո է քիլոգրամնու քիլո 71 : — Տարեկանն է քի
Վարս Վարսի քիլոն է քիլո քիլո քիլո 5 :

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԻՐ

ԳԱՂԱՆԱՆ. — Պ. Գրուշա՝ գանձուց պաշ-
տոնեայն Վաղղիոյ 1865 տարուան հաշուեցու-
ցակն ներկայացոյց Վայսի : 1865ի հաշուեցու-
ցակն ըստ 50 միլիոն ֆրանկ էր, որուն ի
դարման սահմանուեցաւ շաբաթի նոր տուրը :
1866ի հաշուեցուցակն գուշակութիւններէն
կերեայ որ անտեսութեամբ բաւական գումար
մը պիտի գոյանայ և հասարակաց շինութեանց
պաշտոնէին պիտի ձգուի օգտակար գործարու-
թեանց համար : Բայց 1865ի հաշուեցուցակն
50 միլիոն ֆրանկ ըստ միայն շաբաթի տուրքով
չգործիր, այլ զանազան պաշտոնատանց ծախսու-
ցակներով : Ինչպէս՝ զինուորական պաշտոնա-
տունէն 14 միլիոն, ծովակալութեան պաշտոնա-
տունէն 7 միլիոն, գանձուց պաշտոնատունէն
6 միլիոն, հասարակաց շինութեանց պաշտոնա-
տունէն 1,800,000, արքունիքէն 370,000,
այսինքն 29,170,000 ֆրանկ : սակայն միւս կող-
ման լիցենզիա տուածներէն՝ վառարանի և անոնց
նման ուրիշ ձեւերով մէջ ծախսը աւելցաւ,
զեղուած 26,500,000 ֆրանկի կհասնի :

— Վայսը տարեգլխուն ըստ սովորութեան
ընդունեց փարիզ գտնուող բոլոր օտար գե-
ւանները, և հետեւեալ կերպով պատասխանեց
պապական գեղականի ի զիմաց ընդ որ քանակաց
ըրած բարեփոխութեանցը : — « Եթէ տարի
այս օրս աշուրնի գէպ ի ետե դարձնելէն ետքը
դէպ ի ապագայն կգործենք : երանի թէ ան-
ցեալ դէպքերուն փորձը աշխարհիս համար խա-
ղաղութեան ու հանգստութեան օրեր ընծայէ » :

Վանի մ'օր ետքը Մարոզի գեղականը ներ-
կայանալով Վորին վեհապետութեան՝ յայտնե-
րէ թէ Մարոզի կայսրը Վաղղիոյ բարեկամու-
թիւնը կննդէ :

— Զանցաւորաց իրենց կառավարութեանց
ձեռքը յանձնուելուն համար 1849ին Վաղ-
ղիոյ ու Վնդղիոյ մէջ հաստատուած դաշնա-
դրութիւնը Վաղղիոյ կողմանէ մերժուեցաւ ան-
ցեալ ամսոյն վերջերը : Բայց գաղղիական պաշ-
տոնական ըրադրաց, այս մերժման պատճառ՝ գաղ-
ղիացի յանցաւորաց Վաղղիոյ կառավարութեան
յանձնուելուն դէմ անգղիական ատենաներուն
յարուցած դժուարութիւններն են :

— Հասարակաց կրթութեան պաշտոնեայն,
ըստ սովորութեան, այս տարեգլխուն ալ Վաղ-
ղիոյ հասարակաց կրթութեան վրայ տեղեկագիր
մը ներկայացոյց, ուսկից կհասկցուի թէ վեր-
ջագէտ ամեն դիւղի մէջ գործողներ կան և կը-
րթութեան օգուտները հետզհետէ զգալի կը-
լին :

Լան : Պաշտոնեայն կղիտէ թէ՛ նախակրթական
վերադասուելուն մէջ քիւղ մը երթալով, հոն
տղայ մը չգտաւ որ գոնէ Վրիստոսի անունը
կապէլ գիտնար : այս դիտողութեան վրայ կա-
ւելցնէ թէ՛ իրենց տղայքը այսպէս տգիտու-
թեան մէջ ձգող հայրերն ու մայրերը քաղա-
քակրթութեան շրջանէն դուրս մերժուելու են :

Հասարակաց գրատունները 9000 են և պա-
րունակած հատուցները 590,000 : երկու սեռի
համար նախակրթական դպրոցները կյառաջանան
թէ իրենց վարդապետներուն ջանքովը և թէ աշա-
կերտաց ուշադրութեամբ : Արքայէն պաշ-
տոնեայն կյայտնէ թէ « ընդհանուր քուէար-
կութիւն գտնուող երկրի մը մէջ ամեն մարդ
կարգաւ ու գրեւ զիտնալու է » : — Իսորին ու-
շադրութեան արժանի է պաշտոնէին մանաւանդ
այս վերջին խօսքը :

ԱՆՍՏՐԻԱ. — Կերեայ թէ, քանի որ Վ-
երստիա Հունգարիոյ կմտնայ՝ Ռուսիոյ բո-
լոր տհաճութիւնը կգրաւէ : Բարսիոյ կառա-
վարութիւնը քանի որ Վաղղիոյ գաւառը զըտ-
նուող լիհացուց ազատութիւններ կուտայ ու
քաղաքական յանցանաց համար լիցենզիաներ
կննդէ, այնչափ նաեւ միւս կողմը Ռուսիոյ
կառավարութիւնը խոտութիւն կըսենքնէ և Վ-
երստիոյ հետ հաղորդակցութիւնները կարգի-
լի չնամանաց նոր պատճառ մ'է նաեւ աւստրի-
ական վերջին փոխառութիւնէն ետե Վերստիոյ
արժէթիւղիոյ բարձրանալն և Ռուսիոյ արժէթիւղ-
իոց վար ինքնը :

— Այնչափ պաշտոնական ըրադիրը Վեր-
ստիոյ կառավարութեան 1866 տարուին հաշ-
ուեցուցակը կհրատարակէ : Ելքը 591,250,000
ֆլորին, այսինքն անցեալ տարուին 3 միլիոն
պակաս : Իսկ մուտքը 491 միլիոնի կհաշուի :
Ուստի բացը 40,139,146 ֆլորին է : Վանձուց
պաշտոնէին գուշակութեանցը նայելով ներկայ
տարուոյս բացը 28,500,000 էն աւելի չպիտի ը-
լայ : Բարսիոյ կառավարութիւնը 3 տարիէ ի
վեր բոլորովին անտեսական ընթացքի մը մէջ
մտած է : Եթէ համբերութեամբ հաստատ մնայ
այս վիճակին մէջ, գուցէ քանի մը տարիէն բո-
լորովին դրամական անգործ վիճակի մը մէջ կը-
գլտնուի :

ԻՏԱԼԻԱ. — Ինչպէս շատոնց կըուշակուէր,
պաշտոնեայք քաշուեցան՝ Պ. Սելային Խաղիոյ
դրամական վիճակին վրայ խօսած ճառին երես-
փոխանական ժողովին մէջ պատճառած տհա-
ճութեանը պատճառաւ : Իսոր պաշտոնեայք են.
զորապետ Լամարմորա՝ պաշտոնէից զլուս և ար-

տաքին գործոց պաշտոնեայ : Վիալէս՝ ներքին
գործոց : Վալինի՝ հասարակաց շինուածոց :
Սելայոյ՝ գանձուց : Տէլ-Տիֆալգո՝ դատաս-
տանական գործոց : զորապետ Բէլինէնկո՝ զին-
ուորական գործոց : Բնձիօլէթի՝ ծովակալ : Պէր-
թի՝ հասարակաց կրթութեան :

ՀՈՌՄ. — Ս. Պապը Օննգեան Տօնի օրը
կարդինալաց դասը ընդունելով, իրեն համար ե-
ղած բարեմաղթութեանց պատասխանեց ճառով
մը : Եւս պատասխանը Հոռմայ եկեղեցւոյն
Վրիստոսէ ի վեր կրած չարաբանքը պատմելէն
ետքը անհաւատ փիլիսոփաներն ու ամբարիշտ
թագաւորները կանխէ : « Սպասե՛ք, կըսէ,
ապագայն Լատուիոյ ձեռքն է, ըսել տուին թա-
գաւորի մը՝ դէշ խորհրդատուներ : Ետեալ նոյն-
պէս կըսեմ՝ բայց անոնց փառասէր մտքէն տար-
բեր մտքով մը : Կուսահատե՛ք, քանզի Վա-
խանիսմութեան գաղտնիքները մեծ են, և եր-
բեմ մեր չտեսած երկրորդական դէպքերը կօգ-
տեն կառավարութեան մը կործանման ու շինու-
թեան համար » : — Միւր կերեայ որ, Ս.
Պապը գանգատելու տեղ՝ կպարտաւորի իրեւ
թագաւոր քիւ մը աւելի հոգ տանիլ իւր կառա-
վարութեան : աւելի օգուտ կքաղէ այս կեր-
պիւ զբաղելով քան թէ անիծալից կոնդակնե-
րու և ճառերու ետեէ ըլլալով :

ՍՊԱՆԻԱ. — Օրեակուօին և երեսփո-
խանաց ժողովները բացուեցան : Թագուհւոյն
խօսած ճառը հետեւեալ կերպով կհամառօտուի :
— « Որչափ որ խաղաղասէր է իմ կառավարու-
թիւնս, սակայն չկրցաւ Բերուի հասարակապե-
տութեան հետ Սպանիոյ ըրած պատերազմին ա-
տենը Բիլիէ կողմանէ իրեն եղած նախատանաց
համբերել : Միւս տերութեանց հետ մեր յա-
րաբերութիւնները խաղաղ են : Զանազան պատ-
ճառներու համար Խաղիոյ թագաւորութիւնը
ճանցայ : այսու ամենայնիւ Ս. Պապին համար
ունեցած յանգանքս և իւր իրաւանց պահպա-
նութեան վրայ դրած ուշադրութիւնս նուազած
չեն : Եւրոպայի հասարակապետութեանց ան-
կախութիւնը յարգելու գաղափարը ունենալով՝
Սան Սալվատորի հասարակապետութեան հետ
գաշնադրութիւն մ'ըրի : Վանձու անձուկ վի-
ճակը յանգործ հանելու համար քանի մը տրոց
փոփոխութիւնը և հասարակաց ծախուց մէջ տըն-
տեսութիւն կարեւոր են : Հասարակաց կրթու-
թեան օրինաց բարեւաւութեան, գիւղորէից մէջ
երկրագործութիւնը զիւրացնելու համար ջրան-
ցից շինութեան և հանքային արուեստին վրայ
եղած արգելքներուն բարձման վերաբերեալ ուր-

ուսգիծներ պիտի ներկայանան ձեզ: Վաղժա-
նութեանց բարի կառավարութիւնն ալ նպատակս
ըլլալով, Լեւոնիան կղզեաց մէջ գերեաց առ-
ուսութիւն դէմ օրէնքներ պիտի առաջարկուին:
Քիանգամայն ձեզ պիտի ձգուի ասեաններու և
գաղափարաց բարեկարգութեան վերաբերեալ
որոշումներ ընելը:

— Մատրիտէն հեռագիր մը իմաց կուտայ
թէ՝ Լեւոնիտէզ և () գանիա քաղաքները զետե-
նուող հեծեալազօրաց երկու գունդ ապստամ-
բեր են, և իրենց զուէրը զօրապետ Իրիմը ու-
նենալով իրենց դէմ զոհուած բանակին առջև
Վուենսային լեռները քաշուեր են:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ: — Լյու կառավարութիւնը
այնչափ խառն վիճակի մը մէջ է որ Վաղղիոյ,
Լեւոնիոյ և Սուսիոյ կառավարութիւնները ու-
րոշեր են քանի մը պատերազմական նաւ ղրկել
Իրիմի ջուրերը:

Հունաստանի սահմանադրութիւնը որ 1864
ին վաւերացեալ և ազդին ու թափաւորին կող-
մանէ ընդունուած է, կատարեալ է, և կրօնի
ըրազրաց՝ ժողովոց ևայլն, վերաբերեալ շատ ա-
ղատութիւններ ամբողջութեամբ են մէջը: Մէկ
խօսքով՝ Հունաստանի օրէնքը բաւական է որև
է ազգի մը խաղաղութիւն և զարգացում տալու:
ուստի յոյն ինչու չեն կրնար նմանիլ ուրիշ
ազգաց: — զաղանիք մ'է այս: Եւթը կղզիք
քանի որ Լեւոնիոյ կառավարութեան Հունաս-
տանի անցան, միշտ տհաճութեան մէջ են: Տես-
նենք յիշեալ տէրութիւնները ինչ վերջնական
որոշում պիտի ընեն:

ԱՄԵՐԻԿԱ: — Օրապետ Արանթ ասկէց
յառաջ հարաւային գաւառները վերադառնալու
ճամբորդութիւն մ'ըրաւ: Սօտերս տեղեկագիր
մը ղրկեց նախագահ Պ. Մ'հենրի՝ հարաւային
բանակաց վիճակին վրայ: — «Հարաւային գա-
ւառաց մէջ մանաւանդ աղատեալ գերիներուն
բնակութիւնները պահպանելու համար զօրք պէտք
է, կրտէ. իսկ միւս անդունքը ժողովուրդը
բոլորովին հանգարտ ու խաղաղ է: Վանի մը
պատճառներու համար, բանակները ճերմակ մար-
դոցմէ բաղկանալու են, որովհետեւ սեւերը զին-
ուորական կենաց վարժուելով կրնան ի ծուլու-
թիւն հրաւիրել իրենց ընկերները: և մանաւանդ
ինչ կերպով կրնան պահպանութիւն ընել իրենց
նախկին տէրերուն կալուածներուն: Լեւոնի ա-
ղէկն է զանոնք դաշտերու կամ դործարանաց
մէջ աշխատութեան ձգել, ապա թէ ոչ՝ կար-
ծեմ, շատ քիչ ժամանակէ մ'ետքը թէ անտք
և թէ հիւանդութիւնք այս ցեղը կոշտացնեն:
Փափաքելի է որ զինուորական կառավարութեան
կարեւորութիւնը չմնալով երկրորդ դարձեալ ա-
ռաջունակ պէս բոլորովին քաղաքական կառա-
վարութեան մը տակ գտնուի:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— () գոստափառ Սուլթանը երկուշաբթի
օրը բարեհաճեցաւ ներկայ գտնուիլ զինուորա-
կան դպրոցին քննութեան հանդիսին, ուր ներ-
կայ էին նաև բոլոր բարձրաստիճան նախարարք
և պաշտօնեայք:

Նոյն օրը Բերայի Վարեկեան վարժարանի
աշակերտք, ըստ սովորութեան, յիշեալ դըպ-
րոցին հրապարակեղմանով բարեմաղթական երգ
մը երգեցին, ուսկից Վորին վեհափառութիւնը
գոհ ըլլալով բաւական դրամական պարգև տը-
ուեր է:

Նորին յորինողն է Հաջանեան մեծարգոյ
() Դսէն էֆենտին, իսկ ձայնագրողն է Չէրեան

մեծարգոյ Համարձում աղան:

— () գոստափառ Սուլթանը ոսկի և արծաթ
միտալներ շնորհեց հաճախատելի մէջ բամբակի
մշակութեան յառաջադիմութեան համար ջանա-
ցող անձանց: Սկի միտալ ընդունեցան Լեւո-
նայի օսմանեան դեսպան Միզիւրիս պէյ,
մայրաքաղաքիս նախորդ անդղական դեսպան
Սրբ Էնրի Պուլլը, անդղիայի Սիյեամ
Սանթորթ, Օմիւնիոյ բամբակի յանձնաժո-
ղովին նախագահ միւրալ Ռեշատ պէյ, յիշեալ
նախագահին օգնական Հայտ Վարդ, անդամ-
ներէն Պ. Փաթէրօն, Պ. Ռիմէր և Պ. Լա-
գով: Երծաթ միտալ ընդունեցան Օմիւն-
իոյ բամբակի յանձնաժողովին անդամներէն
հաղարապետ Սուլթան Էֆենտի, Տիրան Է-
ֆենտի, Պ. Մէրզապ, Պ. () Ֆլէ և յիշեալ
յանձնաժողովին ատենագիրը Կարահիմ Էֆեն-
տին:

— () գոստափառ Սուլթանը չորրորդ կարգի
Սէնիտիէ պատուանշան շնորհեց մեծապատիւ
Թորոս Վիսակ պէյին:

— Այստեղական հրամանաւ՝
Լըզոնմի գայմագամ Սահիտտին փաշան
Վարահիսար Հէրքիի գայմագամ անուանեցաւ:
Վարահիսար Հէրքիի գայմագամ Խուր-
շիտ փաշան Լըզլենկեանի գայմագամ անուանե-
ցաւ:

Լըզլենկեանի գայմագամ Էն Բեամիլ
փաշան Լըզոնմի գայմագամ անուանեցաւ:

— Վանուրի Սիյեթիին կուտակալ Միտ-
հաթ փաշան առաջին կարգի () սանիյէ պատ-
ուանշան ընդունեցաւ օգոստափառ Սուլթանէն:

— Սեբաստիոյ կառավարիչ անուանեցաւ Լե-
ւանայի նախորդ կառավարիչ Էն Ռիզա փաշան:

— Միայեալ Վահանգաց կողմանէ, գե-
րութեան բարձման պաշտօնական որոշման լուրն
այս օրերս մայրաքաղաքս հասած ըլլալով, Լե-
մերիկայի դեսպանատունն ու հիւպատոսարանը
դրօշակներ պարզեցին ինչպէս ուրախութեան,
Լյու որոշման նայելով, և միլիոն սեւեր գերու-
թեանէ ազատած են:

ԱԶԳԱՅԻՆ

— Վաղաքական ժողովէն հրաժարեալ
չորս անդամոց անդ ընտրուեցան Յովակիմեան
Յովհաննէս, Օարդարեան գէորգ, Նոյն-
եան Պողոս և Նիւմիւզէրտանեան Տիգրան Է-
ֆենտինները:

— Տրապիզոնի Բաշնորդ գերապատիւ Տ.
Մետրոպ Ս. Բրեքիսկոպոսը Չարանձագ
ըլլալէ քննութեանց փոխանակ Նաֆէրեանի
ի դիմաց Լըզլենկեանի գտնուելու պաշտաման
յանձնառու եղած ըլլալով, կրտսի թէ՝ Վո-
րին գերապատուութեան անդ յիշեալ պաշտո-
նին համար ընտրուեր է Պատրիարքարանի գոր-
ծակալներէն մահմետի Պ. Սարգանը:

— Վիմաններ որ, Հանգէսի Բաշնորդ
գերապատիւ Տ. Սկրաի Ս. Բրեքիսկոպոսը
որ մայրաքաղաքս կգտնուի, Նիւմիւզէրտանի
կոսական աթոռոյն առժամանակեայ վերատե-
սուչ պիտի անուանի:

Նիւմիւզէրտանի տեղապահութեան պաշտօնն ու-
նեցող և միանգամայն Լեւոնայի Բաշնորդ Է-
ղը Բրեքիսկոպոսի համար գան-
գատներ ուղղուեր են Բ. Վարան:

Յիշեալ Նիւմիւզէրտան քիչ ժամանակէն
մայրաքաղաքս կհասնի եղեր: Լահա Պ. Փանոս-
եանի մինչև երկինք բարձրացուցած անձին վախ-
ճանը: Ինչ՞ Փանոսեան, կամաց կամաց Լըզ-

զին մէջ «առած» պիտի ըլլայ թէ՝ Փանոսեանի
գովածը պարսաւելի է, իսկ պարսաւածը՝ դո-
վելի: Լյու անգամ Փանոսեանի անունը շատ
նշանակեցինք, որպէս զի իր գրուածներուն ինչ
անարգ արժէք մ'ունենալը լաւ հասկցուի, և
ինքն ալ գոնէ այսուհետեւ իր ապերասան դրչին
սանձ դնելով՝ գրչին ծայրէն ելածը քանի մ'ան-
գամ կարգաւէն յետոյ մամլոյ տայ ու հրա-
պարակհանէ: Մերիքն վրայ գթալնու համար
է որ այս ազգաբարութիւնը կրնանք: Լեւոնիք
մինչև հիմա յուսալով որ կզգաստանայ. բոյց
մինչև հիմա պարպան ելաւ յոյսերինս: Թերեւս
ալ հասած է անոր զգաստութեան ժամանակը
մանաւանդ այսպիսի մեծամեծ անցքիւրէ ետքը:
Թերեւս այս նոր տարին զգաստութեան տարի
մ'ըլլայ Պ. Փանոսեանի համար:

— Օմիւնիայէն դեկտեմբեր 25 թուով
հետեւեալ տեղեկութիւններն հաղորդուած են:

«Մանիսայի Թաղական խորհուրդը հրա-
ժարելով և բոլոր ազգային դործերն երեսի
վրայ մնալով, ասկէց յառաջ յիշեալ քաղա-
քէն քահանայից ստորագրութեամբ բողոք մ'ու-
կած էր: Նոյն բողոքն անլսելի մնալով, այս
անգամ դարձեալ նամակ մը ևս կըղկեն յի-
շեալ քաղաքէն՝ ներկայ անբարեկարգութիւնն
ու վրդովումն իմացնելով և միանգամայն քննիչ
մը ուղղելով, որպէս զի քուէարկութիւն ըլլա-
լով նոր Թաղական խորհուրդ մը կազմուի և
Մանիսայի ազգային դործերը կարգադրուին:»

«Օմիւնիոյ վիճակ Նիւմիւզէրտանի տեղապահ
մէջ Ս. Յոհաննէս ըսուած պատարագամատոյց
դաշտին վրայօք երբ այտնցուց և գուշատացուց
մէջ վէճ մը ծագած էր երկու տարի յառաջ,
տեղւոյս հրաժարեալ Թաղական խորհուրդը
տեսնելով որ քէշ հետեւութիւն պիտի ու-
նենայ այս վէճը անցեալ տարի միջին ճամ-
բով մը վերջ տալով նոյն վէճին, հանդար-
տեցոյց երկու քաղաքաց ժողովուրդները: Եւ
որովհետեւ նոյն միջոցին յիշեալ նուիրական տե-
ղւոյն տարեդարձն ու տօնախմբութիւնն ըլլա-
լով զմիւսնայի ուխտաւորաց բազմութիւնը հոն
երթալու կպատրաստուէր, մանաւանդ այն երկու
քաղաքաց ազգայինք որ սովորութիւն ունին ա-
մեն տարի հոն գտնուելու, Թաղական խոր-
հուրդը որոշեց որ տեղւոյս քարոզիչ Վեորդ
վարդապետը հոն երթայ և միանգամայն տօնա-
խմբութեան օրը եղած արդիւնքին կհսը Լյու-
տրին և միւս կէտը Վուշատայի Թաղականաց
յանձնէ: Բայց ինչ օգուտ, զմիւսնայի քա-
նի մը պարոններու դրդմամբ գուշատացիք չն-
դունելով այս որոշումը մեծ խռովութիւն հա-
նեցին նոյն օրը, և ահա անոր համար է որ նոյն
արդիւնքը մինչև ցարդ Օմիւնիոյ ազգային
սնտուկին մէջ կկենայ: Լյու օրերս այտնցի ե-
րեւելի մը Վեորդ վարդապետին քով գալով,
յիշեալ որոշման համեմատ Լյուտրին եկեղեց-
ւոյն ինկած բաժինը կուզէ առնել: Երթ. Հայ-
րը կմերժէ ըսելով թէ՝ այն դատը ես նորէն
տեսնելու եմ: Լսող վրայ խնդրամատոյց անձը
զարմանալով կհարցնէ թէ դո՞ւք կուզէք տես-
նել և լսել թէ՝ Վաղաքական ժողովը: Զէ,
ես իմ կողմէս կխօսիմ, կպատասխանէ վար-
դապետը:»

ՎՈՒՄԱՄԱՊՈՒՆ

Երթ. Վեորդ վարդապետը ըստ մեզ իրա-
ւունք չունի Լյուտրին ազգայնոց կողմանէ ե-
ղած խնդրոյն յիշեալ պատասխանը տալու, քա-
նի որ այտնցիք ուրիշ բան չեն խնդրեր բայց
և թէ Թաղական խորհուրդն որոշման դործա-
դրութիւնը: Լյուտնցուց շնորհակալ ըլլալու և մը
որ՝ յարգելով խորհրդոյն որոշումը՝ կհնաղան:

զին անոր: Չգիտեմք թէ Վեորդ վարդապետը ինչո՞ւ այսպէս կմերժէ անոնց օրինաւոր խնդիրը: Եթէ խորհրդոյն որոշումն յարգել չուզէր, ինչո՞ւ այն ատեն յանձնառու եղաւ զայն գործադրելու պաշտօնին: Մէկ խօսքով եթէ Վեորդ վարդապետը կուզէ այտնցւոյ և դուռնապետոց վէճին բողբոջելն վերջ տալ, պարտի ի գործ դնել արդէն եղած որոշումը: Ինչ պէտք է անյարմար պատասխաններ տալով վշտացնել այտնցիները ու ցրտացնել իրեն: Վեորդ վարդապետը անշուշտ գիտէ որ փոքրիկ վերքեր երբեմն առանց դարմանի մնալով կմեծանան ու բոլոր մարմինը փտեցնելով կմահացնեն: Չըլլայ թէ այս խնդրոյն վերջն ալ մեծ խռովութիւն մ'ըլլայ, ինչպէս գուշակողներ կան, և անպատուութիւն բերէ Վեորդ վարդապետին, որուն համար բաւական գովութեամբ կը խօսին շատերը: Այդուհանդերձ մեր այս աղբարարութիւնը լսելի կըլլայ միանգամայն ուրիշ որու որ անկէ:

— Եւ շաբաթ Կարինէն հանրագիր մը հասաւ ի Պատրիարքարան, որով տեղւոյն թաղական Խորհուրդը՝ բոլոր քահանայք և 200 ի չափ պատուարժան ազգայինք ծանուցանելով իրենց գերապատիւ Բաղնիքին վերադարձն, խորին շնորհակալութիւն կմատուցանեն Ս. Պատրիարք և որ և ազգային Արքեպիսկոպոսին՝ որ բարեհաճեցան շուտով ի Կարին դարձնել Ահապետեան Տ. Յարութիւն Ս. Բաղնիքի սրահը: Եւ ինչպէս անգամայն վաղէկ իրենց առաջնորդական վիճակն անբարեկարգ թողնով Կարինոյ առաջնորդական խնդրոյն մէջ ձեռք երկնցունելու իրաւունք չունին. և թէ՛ արդարութեան դէմ է եթէ Սոյ աղբարքինք ուրանան Կարինոյ գերապատիւ Բաղնիքին կողմանէ Սոյ աղբարքին գործոց համար տեղի ունեցած անձնօրինակն աշխատութիւնները: Զետեալ արդաւան որ Արքեպիսկոպոսը ահանջ չզննէ մեղացոց ուսման անտեղի ու սուտ բողբոջներուն:

Հատ ուրախ եմք կարնեցի պատուարժան աղբարքին այս հանրագրոյն վրայ: Մեր ալ իրենցմէ կնիդրենք որ իրենց Բաղնիքը չոր առաջնորդութիւն յառաջդիմական ձեռնարկութեանց զբաղին: Թող վստահ ըլլան որ ազգային Արքեպիսկոպոսը երբեք չանսար ապօրինաւոր բողբոջներու, և թէ՛ անկա կրնայ արդարն ու անարդարը որոշել: Եւս ըսածնուս ապացոյց մը կրնայ համարուիլ զԿարին դարձեալ Ահապետեանի հայրական խնամոցն յանձնելը:

Արագայի Համախոս անուն թերթը թերեւս այս հանրագրոյն վրայ համոզուի թէ Ահապետեան տիրել է Կարինոյ աղբարքին, և թէ՛ Կարինոյ խնդրոյն համար իւր յարուցած գոռում գոռումն բողբոջելն ընդունայն են, ինչպէս նաև բոլոր այն ամբաստանական ակնարկութիւններն ու թշնամանքն՝ զոր ժամանակ մը անընդատ թափեց Ահապետեան չոր վրայ: Երանի էր թէ գոնէ Կարինոյ և Եգիպտոսի խնդիրը՝ որոնք Պ. Փանոսեանի կարծեացը բողբոջելն հակառակ վերջունեցան, պատճառ ըլլային զՓանոսեան զգաստացնելու:

— Եւ ան ժողովը որոշեց որ Բաղնիքի ու Սարգիսեան Բաղնիքի գերապատիւ Տ. Վեորդ Ս. Բաղնիքի սրահը ու Ահապետեանի Բաղնիքը արժանապատիւ Տիմոթէոս վարդապետը իրենց վիճակներն երթան: Բաղնիքին համար երրորդ կարգի Սէփիտիկ պատուանշանի խնդիր եղեր է Արքեպիսկոպոսին կողմանէ՝ կայսերական Կառավարութեան:

Բարեբաղդ Զեարմիր Պ. Փանոսեան տե-

նելով որ իրեն չարաւար պարսաւած մէկ Բաղնիքին ալ այսինքն Վեորդ Բաղնիքի սրահը այսպէս փառօք ու պատուով իր վիճակը կը դադանայ: Ո՛ր անխոհեմութիւն, մինչև որ աստիճան գերի ես ըսեր քեզ զՊ. Փանոսեան:

— Գարոցէ նոր ելած, քսան տարեկան, բաւական դրամարժէք և քիչ մ'ալ գաղղիագէտ երիտասարդ մը կ'փնտուէր գործի մը համար: Հարմարութիւն ունեցողը պէտք է ուղղակի ընդարգիս գրասենեակը գայ:

ԱՅԼԵՒԱՅԼԵ

— Դամանակէ մ'ի վեր ծովուն տակէն նաւարկելու առեղծուած մը կ'պտտէր Եւրոպոյ մէջ: Եւս անգամ Սարգիսեան գաղղիական (Դան) լեռներէն գրուածին նայելով, Պ. Սոթիքով այս խնդիրը լուծեց է: Ծովուն տակէն նաւարկելու համար շինած Լեթիսէ անուն նաւը 18 միլիոն ջուրին տակէն իրրե թէ երեսն ամենայն դիւրութեամբ կ'քալէ: Թիւթուածինք երբ պակտի, գործիք մը պէտք եղածին չափ կը հայթայթէ: Տար նաւաստիք Հինգ ժամու չափ ծովուն տակը կ'ցած են առանց հաղորդակցելու վերին օդին հետ: Եւս միանգամայն թնդանթով զննեալ է, և ամենայն դիւրութեամբ դէպ ի վեր կրնայ գործածուիլ որչափ որ երկրի կամ նաւու վրայ: Հիշեալ լեռներէն թղթակիցը նաև կ'աւելցնէ թէ՛ քիչ օրէն ուրիշ փորձ մ'ալ պիտի ըլլայ, և թէ՛ ինքն ալ պիտի ջանայ նոյն նաւուն մէջ գտնուիլ որպէս զի կարող ըլլայ իրր ակնատես տեղեկութիւն տալ: Եւս գիտեմ արդարեւ աշխարհի ուշադրութեան արժանի է:

— Մըջին: Թէպէտ և քերթողք այս միջատին աշխատասիրութեանը վրայ գովեստի երգեր յօրինած են, բայց ամեն մարդ մանաւանդ պարտէղ ունեցողները գիտեն թէ ինչ մեծ վնասներ կ'հասցունեն պարտէղներուն պողպատի ծառոց տերեւներն ու ծաղիկները անխնայ աշխատանք քանդելով: Եսկա խիստ քիչ ժամանակի մէջ կ'բազմանայ: Պարտէղներն այս անխոհեմ աշխատասիրին ձեռքէն աղատ պահելու համար հետեւեալ պարզ միջոցը կ'հրատարակեմք: — Մըջնոտ կամ անմըջնոտ մարդագետիներու և գետիններու վրայ մէկ կամ շատ թաղարներ (սագոր) զընկալար (թերս) դնելու է: Մըջնոց լազմութիւնը կուգայ կ'օղորդի անոր տակը: Այն ատեն եռագեղ ջուր լեցնելու է վրան և ահա ամենը մէկտեղ կ'անհետան: Թաղարներուն տեղը ժամանակ ժամանակ փոխելու է, մինչև որ մըջնը և հետեւաբար իւր վնասները անհետան:

— Վանատա: Հոս երկու կառավարութիւններ հաստատուած են 1791էն ի վեր: Սէկը վերին Վանատա՝ ուր ընդհանրապէս անգղիական հպատակք կ'գտնուին. իսկ երկրորդը՝ ստորին Վանատա, որ գաղղիացոց զլխաւոր ընկուծիւնն է: 1858 թուականին՝ յորում գաղղիացոց ձեռքէն ելաւ Վանատան, 65000 գաղղիացի կ'հաշուէին: Եւս թիւը 1784ին 335.000ի բարձրացաւ: Իսկ հիմա բոլոր Վանատայի մէջ 700.000 գաղղիացի կ'գտնուին: Իրանացիք 230.000ի, անգղիացիք 180.000ի կը հասնին: Իսկ ժողովուրդը 1.800.000 հոգի կ'աղղկանայ: Հիշեալ թուոց մէջ իրանացոց լազմութիւնը արդարեւ կարեւորութիւն ստանալու արժանի է, որ գրեթէ ամենքն ալ կ'երեն ֆէնիանութեան օգին:

— Ենցեալ ամսոյն վերջերը ի փարիզ փո-

ղոցի մը մէջ զարմանալի դէպք մը տեղի ունեցած է: — Ենթէկը Ս. անուն կին մը թեք ծրար մ'առած տունէն դուրս ելնելով քանի մը քայլ առնելէն ետքը տկարացած կիսնայ գետինը: (Գնութեան կ'հասնին և անցնող բժիշկ մը կ'անշնայ որ անոր տկարութիւնը միայն անօթութենէն էր: Խեղճ կինը ամեն ունեցածը ծախելէն վերջը, ձմրան ցուրտէն զնեքը պահպանող հանգերէնէն ալ ծախելու համար ծամբայ ելած էր և տկարանալով չէր կրցած իւր նպատակին հասնիլ: Անոջ այս թշուառ վիճակն յայտնուելով, ներկայ եղողք հանգանակութիւն մը կ'ընեն և ստակը իրեն յանձնելու ժամանակնին, անդին 25 տարեկան երիտասարդ մը մօտենալով և գեղնած ու վերջին շնչոյն հասած խեղճ կինը ձանշնալով՝ «մայր իմ, մայր իմ» կ'սուսայ: Եւսինքը զայրացած այս անհարգատ զաւկին վրայ, որ իւր մայրը յետին խեղճութեան մէջ երեսի վրայ ձգած էր, կ'սկսին ստտիկ անարգել, և բանը ուրիշ կերպի պիտի դառնար՝ եթէ մայրը օթափելով չպաշտպանէր տղուն:

Արեւն, մայրն ինք բերնովը ըսեր է թէ՛ իր տղան աշխատասէր գործաւոր մ'ըլլալով, զնեք խիստ աղէկ խնամած էր մինչև 22գ տարին, ուսկից ետքը կնկան մը սիրահարելով գացեր էր անոր հետ բնակելու և իւր մայրը երեսի վրայ ձգած էր՝ որ բնաւ հաճութիւն տուած չէր այս կապակցութեան: Տղան ամօթալից և զղջալով խոստովանած է մօրը պատմութեան ճշմարտութիւնը, և մօրը հետ տուն դացած է ուխտելով որ այնուհետեւ անոր հետ անցունէ իւր կեանքը:

— Վալիֆոնիա: 1848էն յառաջ վայրենի քաղաք մ'էր, ուր հնդիկք կուգային կաշի և մուշտակ ծախելու: Հոս շատ քիչերն երկրագործութեան կը զբաղէին, բայց հիմա յառաջագիմութեան մէջ է: Ունի մեծ նաւահանդիստ մը, լազմութիւն երկաթուղիներ, մեծ քաղաքներ: Վստենեալ արագիւր կ'հրատարակուին, և ամեն ալ լուսաւորութեան ամենէն զօրաւոր գործիքներն են: 1853ին, միայն գետնախնձորի մշակութիւն կըլլար բնակչաց պիտոյիցն համար: 1859էն ի վեր պէտք չունեցան դուրսէն ալիւր բերելու: Ընդհակառակն այսօր Վալիֆոնիա ոչ միայն ալիւր կ'ծախէ, այլև պատուական գինի: Բոլորայ պիտոյից վերաբերեալ ամեն բան իր մէջ կ'ընուին, միայն օճառ, դանակ, բարակ թուղթ և զարդի վերաբերեալ պիտոյք Եւրոպայէն կամ հիւսիսային Ամերիկայէն կ'երթան: Բարէն ընթերցողք գիտեն թէ, Վալիֆոնիա հոգաւոր է իր արձաթի և ոսկիի հանքերով: Եւս այս օրերս ուրիշ նոր հանք մ'ալ գտնուած է: Ընի նաև մարմարիտի բազմաթիւ հանքեր: Սակայն Եւրոպայի յառաջադիմութեան նայելով, Վալիֆոնիա շատ ետ մնացած է: Որովհետեւ Մէլլուրն քաղաքը (Եւսթրալիա)՝ որ շինուած է 1837ին, այսօր 150.000 է՝ աւելի բնակիչ ունի, և բոլոր Եւրոպայի օրըստօրէ բարեկեցութեամբ վրայ է անգղիական օրինօք: Եւսթրալիոյ մէջ ամեն բան ընդհանուրին քուէովը կ'որոշուի, որուն մասնակից են նաև կանայք: Ընիք արդէն սկսած են Եստուածաշունը կարգաւ և հասկնալ:

— Գաղղիոյ միայն Սէն դաւառին մէջ որ 1.800.000 բնակիչ ունի, նոր վիճակագրութեան մը նայելով 1848 թիւի կ'գտնուին, որոնց 400ը զանազան պատուանշան ընդունած են: Գարձեալ նոյն դաւառին մէջ 740 դայեակ և 657 գեղադործ կ'գտնուին:

— Երրորդական լրագրաց մէջ ստեպ ստեպ կկարգանք սունկով (մանթար) թունաւորուելով տարածամ մեռնողները: Եւ այս անգամ ալ կիմանանք Վաղդիս մէջ երկու ընտանեաց այս մեռնող տունէն ուսելով թունաւորուելը: Եւ առհինին մէջ հինգ հոգի մեռած են, իսկ երկրորդին մէջ երկու աղայք, որոց մայրն ալ զոհ եղած է իր հեղինակութիւնն եղող այս ցաւալի անխոհմտութեան: Եւս տխուր գէպքերը պատմող լրագիրը կըսէ թէ՝ անհնար է նկարագրել դրացեաց ասն ու սարսափը: Վաղդիսը արդարաւայտօք գէպքեր շուտ կ'մոռցուն. էն շատը վեց ամիս ազգեցութիւն կրնան ունենալ: Կուգայ նոր տարի մը, կ'հասնի սունկին ժամանակը, և ասան ամեն մարդ կսկսի ուսել ու թունաւորուիլ:

— Ըղբկառաց մեքենան: 41 տարի է որ հնարուեցաւ այս մեքենան և բոլոր աշխարհ հիացոյց: Եւսիկա ի սկզբան մէկ ժամուն մէջ վեց մղոն ճամբայ կ'առնէր: Էինք տարի վերջը, 1829ին աւելի կատարելութեան հասնելով միւս անգամ ժամանակի մէջ 13 մղոն ճամբայ կ'առնէր: Իսկ հիմա 40, 50 և մինչև 70 մղոն ճամբայ կ'առնէ մէկ ժամու մէջ:

ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ

(ՈՂԻ (ՏԵՍ ԹԻՒ 102)

Եւրոպայի ստամոքսին մէջ այսպիսի մեռնողներ յառաջ բերելէն վերջը կսկսի արեան հետ բոլոր մարմնին մէջ քալել, անանկ որ բոլոր կազմուածքը իրեն թէ կ'սխմուի աս հեղուկով, և ինչպէս որ յիշեցինք, լեարդին մէջ ևայլն, ևայլն, ամեն տեղ պէտք եղած մեռնողար ազգեցութիւնը կ'զգէ, մանաւանդ ըղեղին և ջրերուն վրայ, որուն համար մանրամասնաբար պիտի խօսինք:

Մարդուս կազմուածքին մէջ գործած վեռնաւ աղէկ հասկնալու համար պէտք է գիտնալ որ մարմնոյն ամեն մասերը միշտ մաշելու և նորոգուելու վրայ են. որինակի համար՝ վրանիս եղած միտը միշտ նոյնը չմնար, ու միայն շատեալու և մեծնալու համար սնունդ առնէր, այլ մէկ կողմէն մաշելով միւս կողմէն կ'անանկ և կ'որոգուի, անանկ որ թէ և նոյնն է, իսկ նիւթական մարմինը միտը, ջրերը, գործիքներին, ըղեղը, ևայլն, ևայլն, ամեն բան ատենը մէկ մը բոլորովին կ'փոխուի հինգած մասը երթալով և տեղը առած սնունդով լցուելով:

Վարձեալ, ամեն մարդ գիտէ որ երբոր ուղէ բան մը առանց հոտելու և փոտելու պահել, զանիկա ալքոհոլի մէջ կ'զնէ, ինչպէս կ'ենդանի մը կամ մէկ մասը ուղեւ ամբողջ պահել՝ ալքոհոլի մէջ կ'զնեն, որ թող չտալով զանազան տարրերները մէկըմէկէ զատուելու կկարծրացնէ մարմինը և հեռաւարտ չկրնար հոտիլ կամ փոտիլ: — Հիմա դիւրին է հասկընալ որ երբոր մարմինը ալքոհոլով կ'ըմբոս իւրեւ թէ, խմած արեանը հետ բոլոր երակներուն մէջ քալելով ու բոլոր կազմուածքը լրջմըմըմով, կսկսի մարմնոյն ամեն մասերը նոյն իսկ շիշին մէջ զրած գորտիգ պէս, որ տարիէ տարի նոյնը կ'մնայ ու չփոխուի, առանց փոխուելու նոյնը մնալ, և չեն կրնար հինգած մասը մէջերնուն հանել որ տեղը անոր պէտք եղած սնունդով լցուի: Եւսպէս պիտի գիտես որ խման մարդիկ գիրնալով կուռնան, քանզի կերածը սնունդը ըլլալով և մաշած մասը մէջը մընալով կ'մեծնայ. և ինչպէս որ մորթերնին կայլալն, անանկ որ խմող ըլլալին երեսնուն յայտնի կ'ըլլայ, անանկ ալ ներսի բոլոր գործիքներն

ու գործիքները կայլալին թէ երեւութով և թէ պաշտօնէն կատարելու կողմանէ: Եւսն բան կսկսի կարծրանալ և թունաւորուիլ, չէ թէ միայն ալքոհոլ թոյնով, այլ մարմնոյն մէջ հինգած ու մաշած մասերը որ դուրս ելալու էին, մէջը մնալով չկրնալով զատուիլ, կըլլան թունաւոր նիւթեր որով բոլոր կազմուածքին սնունդը, բազմաթիւութիւնը ու կանոնաւոր գործ տեսնալը կայլալին ու խռովութիւն մ'է կ'իյնայ մարմնին մէջ, որն որ ամենէն առաջ մարդուն միտքէն յայտնի կ'ըլլայ, քանի որ մարմնի կազմուածքները և ներգաշնակաւոր գործելը, խորհուրդներուն կանոնաւոր ըլլալը ըղեղին վրայ կ'այանայ. և թէ որ ըղեղը թունաւորի՝ միտքն ալ մէկտեղ կ'սխմուի: Եւսպէս ո՛վ մարդ, որ Եւստուոյ պատկերին նման ստեղծուած էս, սոսկալի տեսարան մը պիտի երեւայ քեզի երբոր գրնոյնալէն խնդրեցողի մը վրայ նայիս: Իսկ քըմնիւնները կոտորած մեքենայի մը պէս աշխուհիւ վրայ կ'տոր կ'տոր եղած, ջրերը թունաւորուած, նաեւ ըղեղն ու ծովը (կըկը) որ ջրերուն արմատներն են, և յետին աստիճան զորութիւն մը եկած վրան՝ ցուրտէն դողողացողի մը պէս կըգողայ, և աչուները դուրս ինկած, երեսը ճերմակ (պատանա) դարձած ու պաղ քրտինք մը վազելով՝ դողդոջուն պոկուներով խմելք մը կուզէ ուրիշ բան չգիտէր. և թէ որ ինծի պէս կայնած տեսած ըլլաս որ մինչև անգամ ահաւները կ'գործածէ ձեռքի երկաթները-եթէ կարելի է-խղբելու, որ երթայ գոնէ կ'ալի մը կըսէ խմելք առնէ, հարկ չպիտի ըլլայ ինծի երկարարանել որ ոգեւոր ըմպելաց վաճառէն փախիս, այսինքն բերանդ չգնես, որպէս զի ասանկ երկրիս վրայ դժուար չմնաս, և դժուարալի տանջանք չքոչես:

Բայց ալքոհոլ նաեւ ըղեղը և ջրերը մասնաւորապէս մեռնող ազգեցութիւն մ'ունի: Ինչպէս որ ամենուն յայտնի է, և շատ անոր համար է որ խմելու սովորութիւնը կատանան մարդիկ, որ գինին խմածիդ պէս քիչ ժամանակէն ուրախանալ կսկսիս, որն որ մեռնող գործողութեան սկիզբն է: Եւսիկա չէ թէ վերը բացատրած սկզբունքիս համեմատ յառաջ կուգայ, այլ ինչպէս որ ըսի, ըղեղին և ջրերուն վրայ ուղղակի ազգեցութիւն մ'ընելով, որով նախ կսկսի միտքը բացուիլ, զորանալ և զուարթանալ դաղափարները մեծնալ ու բարձրանալ, խորհուրդները շուտ շուտ մէկմէկու կ'աջորդեն, և ընդ մարդիկ կսկսին ճարտասան ըլլալ: Վանի խմէ այնչափ միտքը կ'զորանայ, և քանի զորանայ այնչափ խմել կուզէ, աւելի դաղափարները մեծցունելու, ու այսպէս երջանկութիւնը կատարեալ ըլլալու: Կամաց կամաց իրեն անանկ կուգայ որ մեծամեծ բաներու կարող է, և ինչ ուզէ կրնայ ընել, վախը բոլորովին կ'երթայ, և իր բնութիւնը ինչ վիճակի մէջ է՝ առանց կեղծաւորութեան կսկսի յայտնի իր յատկութիւնները: Եւս կէսին գրեթէ միտքն ընտանեալութիւնը կսկսի երթալ և անձը թող տալ, և աւելի խմելով բոլոր մարմինը մինչև մատուցներուն ծայրը մզմզալ, որ ատեն իր կիրքերուն գերի անասուն մը դառնալով կըլլայ ծեծկուիլ, հայհոյել, խնդալ, ցատկել, երգել, զարնել, սիրել, պարել, և մինչև անգամ թէ որ զարնել կ'որոշել սիրող մէկը ըլլայ, մտքը եղողը մեռցունելը շատ դիւրին բան մը կ'երեւայ իր աչքին: Վիշ մ'ալ աւելի խմելով, կամ աս աստիճանը քիչ մը տեւելէն վերջը կսկսի թունալ, և զգացումը բոլորովին կ'որոշուի կըլլայ հայերէն լեզուով «բոռ գինով»: — Եւսպէս ջրերուն վրայ ունեցած յատուկ ազգեցութիւնն

է նախ զօրայնել և չափէ դուրս գրգռել, և յետոյ ջրերուն զորութիւնը հասցունելով թունել, կամ թէ՛ եթէ սկիզբէն շատ խմէ մէկէնիմէկ կ'ընելայ, և զորանալու տեղը անմիջապէս կ'ործանի զորութիւնը: Եւսպէս գիտնալով որ անաշ կատարելու և վերջը քունի իյնալը կամ մէկէնիմէկ վրան քուն դալը, և մինչև անգամ ջրերը յետին աստիճան տկարանալով՝ ու սրտին զարնելը կանգնելով մեռնելը և այս ջղային տկարութիւնը՝ որ չափազանց զորանալէն և զորութիւնը հասնելէն յառաջ կուգայ, և դարձեալ ալքոհոլին թմրեցուցիչ ազդեցութեան, քունը հասնելուն պէս չերթար. ինչպէս որ շատերը փորձառու եղած են թէ ինչպէս հետեւեալ առաւել անստորագրելի անձունի դգաւցում մը կուգայ վրանին, սրտերնին խռնուելէն, բան չկրնալ ուսելէն, ևայլն, ևայլն, ի զատ, որ ջրերուն զորութիւնը հասած և ալքոհոլն ալ թմրեցուցած ըլլալուն է, որով թէ մորթերնին խանդաւած է և թէ բոլոր մարմնինն: — Եւսպէս նոր խմած ատենդ վրայ եկած չորհանգիստներն են. բայց երբոր մէկը շարունակէ այսպէս ժամանակ ժամանակ ինքզինքը չարչարել թոյն խմելով, պիտի տեսնես որ կսկսի մարդը փոխուիլ:

Հարմարութիւն

ՆՈՐ ՀՐԵՏՈՐԵԱՌԻԹԻՒՆՔ

ՌՕԶԱՄՈՒՆՑ — Թարգմանութիւն Ե. Յ. Տեղեյն: Փոքրիկ բայց սրտաշարժ պատմութիւն մը պարունակող 44 հրեաներէ բաղկացեալ տետրիկ մ'է: Կ'ստուի ամեն հայ գրաւաճառաց քով: Վինն է 2 զրուշ:

ՊԵՏԱՌԻԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԿԱՄԵԼԱՅ ԱՆՑԻՑ: Վրէյ Յոսիպ Վարդապետ Չիլիկեան Նախնի տաք խորհրդով: Եւսպէս Երեսուցի: Բոլոր Հայ գրաւաճառաց քով կ'գտնուի:

ՀՈԳԱԲԱՐՁ ՈՒԹԻՒՆՔ

- ԷՏԻՐԵՆ. Նախ աղա Շիւմանեան:
- ԹԵՔԻՐՏԱՂ. ԻԶԵԻՄԻՏ. ՄԵԼԻՔԱՆՎ. աղա Տ. Արիստաքեան:
- ԿԵՅՎԵ. Խաչատուր աղա Մանուկեան:
- ՊԱՂԱՅԻՅԻ. Յովնանեան աղա Միլլեան:
- ԱՏԱՐԱՅԱՐ. Մ. Յակոբ աղա Սալահեան:
- ՄԵԾ ԴՈՐ ԳԻԻՂ. ՓԱՅԱՐԻՒ. Տ. Կարապետ քահանայ Պեռնիկեան:
- ՊՐՈՒՄԱ. Թեոփիլ աղա Գալուսեան:
- ԻԶՄԻՐ. Տ. Յակոբ քահանայ Պալապեան:
- ՏՐԱՊԻՏՈՆ. Խաչատուր աղա Էլմասեան:
- ԳԵՐԱՍՈՆ. Գեորգ աղա Խ. Մաղմանեան:
- ՍԱՄՍՈՆ. Խաչատուր աղա Սալահեան:
- ՍԵՐԱՍԻԱ. Պետրոս աղա Պալիօղեան:
- ԽԱՐԱԲԵՐ. Բարթող աղա Բարաքեան պօլսեցի:
- ԵՐԱՆԻՅԱՆ. Գեորգ աղա Նիկողոսեան:
- ՀԱԼԵՊ. Յովնանեան աղա Գիւրգենեան:
- ԱՐԱՊԵՐ. Մ. Մանուկ աղա Բրաւտեան:
- ԹՈՐԱՐ. Գեորգ աղա Սեփիեան:
- ԱՏԱՆԱ. Միքայիլ աղա Միլլեան. ժամագործ:
- ԿԱՐԵՆ. Աղեկանցք աղա Տ. Ներսիսեան:
- ԳՂԻ. Մելքոն աղա Զանգիբեան:
- ՎԱՆ. Յովնանեան աղա Յովնակեան:
- ԵՐՈՒՄԱՂԵՄ. Եղիա աղա Տեռնեան:
- ԱՂԵԿԱՆԵՐԻԱ. Յակոբ աղա Սալահեան:
- ԵԳԻՊՏՈՍ. Ե. Խ. Գարագալեան:
- ՊՈՒՐԵՆ. Գեորգ աղա Սալահեան:
- ՓԱՐԻՉ. Պողոս աղա Արիստեան:
- ՄԱՆԱՅԻՍ. Պ. Փափաղեան:
- ՊԱՐԱՎԻԱ. Գրիգոր աղա Նախապետեան:
- ԿԱԼԿԱՅԱ. Յովնանեան աղա Ալիպեան:
- ԱՄԵՐԻԿԱ. Գեորգ աղա Զանգեան:

ԽՄԲԱԳԻՐ	ՏՆՈՐԻՆ
Մ. Բ. Ինքնակեան	Հ. Ս. Լեւոնեան
Ի ՏՊ. Թ. Տիւրքեան	Կ. Պ. Վեյսի ԽԱՆ